B.-Gyarmat. — XI-ik évfolyam. 26-ik szám. Vasárnap, 1883. julius 1.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évnegyedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetések dija:
Öt hasábos petitsor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttér garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések
jutányosan eszközöltetnek.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Előfizetési pénzek, reclamatiók, és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhivás
a
„Nógrádi Lapok“
1883-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt
Evnegyedre	1 „ 50 kr.
Egy hónapra	— „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czímezve, — legczélszerűbben póstautalványnyal — a nyomatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb bekuldendők.

Kék László, kiadó s laptulajdonos. *Horváth Dánó,* fel. szerk.

Mikor arassunk?

A modern tevékenység egyik postulatuma, siettetni az időt és az eredményeket.

Ez a postulatum egyaránt szól a társadalom minden rétegében munkálkodó individiumoknak, tehát a gazdának is, kiről tudjuk, hogy mily előnyös rá nézve ha az időt általában meggazdálkodni tudja, de előnyös kiváltképen az aratási idény alatt. A ki jobbat, hamarabb tud piaczra vinni, az egyszersmind terményét jobban értékesiti is. E czélból tanulmányozzák is, mi módon lehessen korán érő fajokat nevelni s a korán ért terményt előállitani.

Áll ez az aratásra is.

Az aratás közönségesen akkor kezdődik, mikor a gabona szeme, szára megsárgult s mivel ez Péter és Pál apostolok napja körül szokott megtörténni, gazdáink az aratást közönségesen e napon kezdik el. Pedig van rá eset, hogy ez a gazdászatnak nagy kárával történik s ennélfogva sem a mag mennyiségére, sem annak minőségére nézve nem előnyös, ez a régi világból ránk maradt határidő. A mostani piaczverseny pedig ezen határidőnek a lehetőségig 7—8 nappal való mégelőzését is követeli.

És valóban a korai aratás minden gabonanemet illetőleg, előnyösebb a késői aratásnál

A tulérett buzamag kipattog, sulyából, szép szinéből veszit, szalmája sem olyan jó; a rozs nem pereg ugyan ki olyan könnyen, de a késői aratás hátrányát ez is megérzi; az árpa pedig kalászostul lehull törékeny szalmájáról, ha korán nem takaritják s behozatása e miatt sok bajjal jár. A zabnál pedig már egyenes vétek a késői aratás, mert ez egyszerre sohasem érik egy és ugyanazon táblában sem, ha a gazda bevárja, mig egészen megérett, az eleje elhullik, holott a lekaszált rendben a kaszáláskor zöldes is utána érik. A ki a késő aratás hátrányát be nem ismeri, nézzen csak szét az őszi szántásokon, hány helyütt látja az elhullott magot kikelve szépen zöldelni? Ez ujra sarjadzás az aratás rovására megy s igazolja, hogy a ki nem korán arat, kétszer vet és mégis csak egyszer arat. Valódi önmegadóztatása ez a gazdának, mely sujtja őket érzékenyen.

Mikor arassunk hát?

Némelyek azt állitják, hogy akkor kell átalában elkezdeni az aratást, mikor a gabna szára alulról egyharmad magasságra megsárgult, mikor a szem még tejes. Azt hisszük azonban, hogy ez meg másik túlzás, melynek hátrányos következései ép úgy volnának meg, mint a késői aratásnak. Azért mi azt tanácsoljuk gazdáinknak, hogy az igazságot keressék a középen, hiszen ha akkor kezdik az aratást, mikor a gabona szára alulról számitva egyketted hosszában megsárgult, 6—7 nappal előbb kezdték az áratást s ezzel terményeiknek piaczi árt biztositanak, minden külhoni versenynyel szemben. Ez magában olyan előny, hogy a gazdát kisérletre serkentheti, ha azon csapásokra nem figyelmeztetjük is, mely gabnáját aratáskor 6—7 nap alatt érheti.

De van egyéb előnyei a korai aratásnak.

Ugyanis a korai aratással megnyert 6—7 nap, felér neki 18 októberi nappal s ha augusztusban megszánthat és ugarolhat, annyi, mintha trágyát hintett volna földjére. Ide számitható még az az előny is, hogy a korán levágott gabnának szine szebb, sulya nagyobb mint a későn aratotté, mely ezekben egyaránt veszit.

Avagy nem mindennapi tapasztalás-e, hogy a ki a gabna kalászáról akarja az aratás idejét meghatározni, 24 órával később fennállva látja a tegnap még lecsüngő kalászokat, bizonyságául, hogy sulyából sokat veszitett? Ez tagadhatlan tény s azt is bizonyitja, hogy a szem a kalászban nem növekedik mindvégig, hanem bizonyos idő elérkeztével, összezsugorodik és sulyából veszit, s ezt nyilván akkor éri el, midőn szárán át belé tápszer már nem szivódik.

E tagadhatatlan tényre támaszkodva ajánljuk mi gazdáinknak, hogy a gabonát akkor arassák le, mikor szára a földtől kezdve félig sárga már. Ezen időpontban a gabnaszár felső része tart magában annyi nedvességet, mely untig elég a szem tökéletes megérlelésére, s ez az érlelés a levágott gabonánál gyorsabban megy véghez, mintha lábán marad, csak arra kell gondnak lenni, hogy levágás után azonnal nem kell mindjárt keresztekbe rakni, hanem pár napig szerte hevertessük a kévéket s csak azután óvjuk a nap melegétől csomóba rakás által.

Sok függ ezen eljárásnál a gazda ügyességétől, jó szemétől, s gyakorlati felfogásától.

Mi meggyőződésből tesszük a kisérletre való felhivást s utalunk egy körülményre, hogy nem fogja kár érni őket a kisérletnél ha reánk hallgatnak.

Hiszen alig van gazda, ki ne tudná, hogy a kétszerbuza aratásánál, ha bevárja mig a buza megérik, a termény roza része hibás lesz. Mit tesznek tehát? aratják a kétszer-buzát 5—6 nappal előbb mint a tisztát, s az eredmény mégis az, hogy az elegy-buza olyan szép mint a tiszta, mely pedig napokkal később hullt kasza alá. Ebből aztán az a tanulság, hogy a tiszta buza, vagy más gabnafajok is ép olyan jók, szépek, sulyosak lesznek, vagy még inkább, ha 5—7 nappal előbb vágatnak is le.

Egy szóval a kisérlet, melyre ezuttal gazdáinkat felhivjuk olyan térre viheti gazdaságunkat, melynek előnyei, ha nagyjából mint itt tevénk, felsorolhatók is, kiszámithatlanok, kár pedig belőle, ki azt észszel, okossággal viszi keresztül, semmiképen sem származhatik.

Itt van értelme a példabeszédnek: „A ki korán kel, aranyat lel.“

Sz—g—r—r.

Adalékok Hontmegye nemzetiségi monografiájához.

Irta: Körösy József, a fővárosi statisztikai hivatal főnöke.

(Folytatás.)

I szalkai járásban.

A már emlitett Szobbon kivül még a következők (déltől éjszakra haladó sorrendben):

	a mult század v. most	
Szokolya 1477 l.	s helv. többi kath.	vegyes magyar
Marianosztra 1172 l. (fegyh. együtt)	„ tót	24 % „
Damásd 496 l. kath.	tót	magyar
Kövesd 1063 l. kath.	tót. m. ném.	„
Loléd 473 l. kath.	magy tót	„

Báró Czörnig ethnografiája szerint 1851-ben egészen tót szigetet képezett volna; most csak hét száz tót ember találtatott benne.

	a mult század v. most	
Kis-Gyarmat	669 kath. magy. tót	magyar
Vámos-Mikola	1333 kath.	vegyes „
Zalaba	394 helv. magy. tót	„
Bél (Bielovcze)	460 kath. s hlv.	vegyes „
Ipoly-Szakállos	1016 kath. magy. tót	„

2 Ipolyi járásban.

Az Ipolylyal (keletről nyugot felé) haladván:

	a mult század v. most	
Ipoly-Vecze 676 l.	2/3 kath. 1/3 ág.	vegyes magyar
Hidvég 793 l. kath.	magyar tót	„
Gyerk (Hrkovcze) 514 kath.	„	„
Baráti (Baralovcze) 353 kath.	„	„
Bernecze 994 kath.	tót ném. magy.	„

Éjszakra az Ipolytól:

Horváti 297 kath. magyar tót „

továbbá a járásnak legnyugotibb, Barssal határos részében:

	a mult század v. most	
Szád (Sasticze) 561 l.	60 % k. 40 % ág.	vegy. 70 % m. 30 % t.
Nagy- és Kis-Peszek 552 l.	70 % 60 %	hv. „ magyar

Alsó és Felső-Fegyernek 746 l. 3/4 h. 1/4 k. magy. tót.

3. A balogi járásban.

Ezen járásnak van egy kis kiszögellése, mely Nógrádba benyul. Ezen kis területnek hajdani központját Lukanényét mely maga is magyar, öt község környezi, mely mindannyi hajdan, vagy egészben, vagy jó részben tót vala; a tót elem azonban az azt körülfogó magyarság által szemlátomást felszivatik. Ezen falvak a következők:

	a mult század v. most	
Zabora 607 l.	1/2 kath. 1/3 kath.	tót 75 % t. 25 %
Szelestény 131 l.	ág. és kath.	„ 60 % m. 40 % t
Apáti 122 l. kath.	tót magy.	magyar.
Bátorfalu (Batorovec) 323 k.	ág. tót ném.	m 2/3 m. 1/3 t
Csáb (Csabovcze) 675 l. kath.	magy. tót	magyar

továbbá délnyugotra Lukanényétől:

Balog 511 l. kath. tót magy. magyar

Lukanényétől éjszakon.

Hrussó 630 l. ág. kath., tót magyar
Priliek (Skravnik) 65 l. ág. kath „ 1/5 „

Ez utóbbi két község a nemzetiségi határon már tul van.

Midőn most a megyének három éjszaki járására átmegyünk, evvel együtt tullépjük a magyarság határ vonalát is, és a tótság területére lépünk át. A falvakban a magyar elem számaraja ennek következtében majd sehol sem lépi át a 20 százalék szerény határát sőt a fenforgó körülmények közt még oly községeket is találunk említésre méltóknak, a melyekben a magyar elem csak tiz százaléknyi tért tudott magának kivivni. A járások éjszakibb részében a magyarságnak még ily szerény hóditásairól (vagy romjairól?) sem lehet szó.

A báthi járás nyugoti szélén tul, tehát már Bars megyében, a magyarság határvonala kissé éjszak felé nyomul előre. Ezen magyar környék befolyása alatt, tapasztalni némi, bár igen szerény magyarosodást a Barsmegyével szomszédos báthi járás határszélén is, a hol különben a már előbb emlitett horhi-i államiskola is működik. Némi magyarosodás észlelhető ugyanis a következő falvakban: Kis-Kereskény, 179 l. kath. előbb tót, most 20 %-ban magyar, Diznós 87 lakóval, Derzsenye, 334 lakóval (70 % ág. 30 % kath.), hol most 1/5 rész magyar.

A németi járás 32 községe közül, csak harombau észlelhető némi magyarosodás. Ezek közül három a járás legdélibb, a magyarnyelvü ipolyi járással szomszédos részében fekszik, ugymint: Mere 169 lakóval, kik közt 11 % magyar, és Maróth Egyház 331 lakóval, kik közt 16 % a magyar. Evvel szemben annál meglepőbb a járás és a megye legéjszakibb határához közel fekvő Prencsfalu, 774 lakóval, mely már teljes harmadrészben megmagyarosodott.

A megye éjszakkeleti határát képező bozóki járás 23 községéből csak az egy — előbb tiszta tót — Bozók emlithető (423 kath. lakó), hol a magyar elem jelenleg a népességnek 15 százalékát teszi.

(Folytatása következik.)

Hirek.

Kérelem előfizetőinkhez. Lapunk kiadása igen tetemes költségeket von maga után, s az előfizetési pénzek be nem küldése folytán oly helyzetben vagyunk, hogy a lap kiadása lehetetlenné válik. Tisztelettel felkérjük tehát ez uj félév illetve évnegyed beállával t. olvasóinkat, hogy az előfizetési összegeket utólag beküldeni sziveskedjenek. Igen sokan vannak olyanok is, kik megtürik azt, hogy lapunk hozzájuk már évek hosszu során át eljár, anélkül azonban, hogy csak egy krajczárt is fizetnének. Ezekhez különösen az a kérelmünk, hogy tudósitsanak arról, vajjon komoly előfizetők gyanánt beirhatjuk-e őket, vagy pedig egy szerűen kitörüljük-e a névsorból? Kérjük ez esetben is a hátralékok beküldését. Tisztelt olvasóinkat pedig ujból felkérjük, hogy a julius—deczemberi félévre az előfizetéseket megujitani kegyeskedjenek.

Személyi hir. Harmos Gábor főjegyzőnk szabadságidejét julius 4-én veszi igénybe. A szabadságidőt közigazgatási tanulmányok czéljából külföldi utazásra használja fel.

Névnap. Hanzély Lásló ur névnapján junius hó 28-án Szügyben fényes ebéd volt, melyen számos kitünőség s a megye főbb tisztviselői vettek részt, az alkalommal sok jó kivánatot elmondva a közigazgatási bizottság és megyei életünk jelesének.

Scitovszky János országgyülési képviselőnél Nótincsen junius 24-ikére esett névnapja alkalmával, a nógrádi járás tisztviselői, a járásnak teljes számu községi és körjegyzői tisztelegtek. Balás Ferencz fő szolgabiró volt tolmácsolója az érzelmeknek, s kifejezője azon ragaszkodásnak, melylyel a járás lakossága szeretett képviselője iránt viseltetik, kivánván neki, hogy a közügyek javára, családja boldogitására, nem fogyó testi és lelki erővel még sokáig működhessék. A tisztelgők serege vendége lett az ünnepeltnek, s a gazdagon felteritett asztaloknál köszöntők özöne érte a kitünő vendégszeretetü házigazdát kedves családjával együtt, melynek körében eltöltött emlékezetes perczeknek csak a késő alkonyat vetett véget.

Steller Antal megyei tiszti főügyésznél tegnap jun. hó 30-án fényes vacsora tartatott, melyre mintegy 30 vendég volt hivatalos.

Szécsényben mint halljuk, a tüzoltó egylet már is alakulófélben van. Az egylet főparancsnokául Vancsó Béla ür van kiszemelve. Ezen helyes választásnak előre is gratulálni lehet.

Szkladányi Károly kántortanitó és jeles zenész polgártársunk, a szünidő alatt többidővel rendelkezvén: zongora és ének tanitásra még néhány növendéket felvállalni hajlandó; a feltételek iránt az illetők vele értekezhetnek.

Emlékezés Kossuth Lajosról. A b.-gyarmati „Népkör“ választmánya a mult vasárnap Reményfy József elnöklete alatt ülést tartván, előbbi közgyülési határozat értelmében megemlékezett Kossuth Lajos nagy hazánkfiáról, kinek születése 80-dik érfordulója alkalmára a következő üdvözlő iratot elküldeni elhatározta. „Nagy Hazánkfia! Kis körből bár, de magasztos érzelemtől áthatva, járulunk hazánk polgárainak azon sorába, hol a hála és tisztelet hazánk ujra alkotója iránt ősztön és kötelességszerüleg nyilvánul. A népek Istene kegyes gondviselésével megengedte azt, hogy Ön, mint e század szellemóriása, az emberi kor 87 éves határát érje el. E magas kor a hazafias érzülettől áthatott munkásság, alkotás, országvédelem, az eltipratásban vigasztalás és bátoritás, az alkotmány helyreállitásában lángleikü és vasakaratü buzgalom és áttörés dicső korszaka volt. Bámuljuk ezen tevékenységét s a hazafiui tisztelet és érzelemtől áthatva borulunk le e nagy és történelmet alkotó munkásság előtt, melynek ezer és ezer láncszemét isteni szellem és lángoló honszerelem kötötték össze. Fogadja hálás üdvözletünkét! Legyen meggyőződve, hogy Magyarország hü polgárai közül mi is az Ön nagy nevét a kegyelet és emlékezés legszentebb érzeteivel szivünkbe vésték és hőn kivánjuk, hogy az isteni gondviselés soká, — az emberi kor legvégső határáig, őrködjék drága élete felett! Hazafiui üdvözlettel maradtunk B.-Gyarmaton, 1883. évi Szent Iván hava 23-án. A b.-gyarmati népkör nevében.“

A helyb. dalegylet mai dalestélyére úgy látszik, nagyobb közönség készül, már azért is, mert alkalmunk lesz megismerkedni egy ujabb tehetséggel, Fäyl Frigyes urral, ki ifjú nemzedékünk egyik kiváló zenevirtuóza. Ennek közreműködésével a műsor következőkép lett megállapitva, u. m. 1. Bajos boldogság, műdal, Thern Károlytól, előadja a dalegylet; 2. a) „Consolassion (des Dur)“ és b) „Cantique d' amour“ Liszt Ferencztől, előadja zongorán Fäyl Frigyes ür; 3. Ébresztő, Erkel Gyulától, előadja a dalegylet; 4. „Saba királynője“ Goldmarktól, harmóniumon zongora kiséret mellett előadja Szkladányi Károly; 5. „Sajkázó“ Schubert Ferencztől, zongora kiséret mellett előadja a dalegylet; 6. Népdalok (dongó karral,) Zimay Lászlótól, előadja a dalegylet. Az estély 50 kr. belépti dij mellett az arénában tartatik, hol izletes vacsoráról is gondoskodva van.

A tüzoltók diszgyakorlata jun. hó 28-án a polgári iskola udvarán este 9 órakor nagy közönség mellett tartatott meg. A tüzoltók, főleg a mászók ügyessége általános bámulatot gerjesztett. A vezénylet is kitünő volt. Másnap d. e. 9 órakor az egylet tagjai a podluzsányi erdőbe rándultak zeneszó mellett, hol izletes társasebéd, d. u. pedig táncmulatság várakozott az egyleti tagokra, s a délutáni órákban sürün érkező szép közönségre.

A közigazgatási bizottság havi ülése jul 2-án tartatik meg. A főispánt már ma estére várják.

Jurisitium. A b.-gyarmati kir. törvényszék törvénykezési szünete jul. 1-én veszi kezdetét.

Kövesy Gyula komikus színésznek jutalomjátékául csütörtökön julius 5-én „Margit nászelőestéje“, 5 felvonásos kitünő bohózat kerül szinre.

Vizsgák. — Az áll. elemi iskola vizsgái B. Gyarmaton. jun. hó 23, 25 és 26-án Pajor István gondnok elnöklete alatt tartattak meg oly sikerrel, mely általában minden szülőt és tanügybarátot kielégitett. — Az iparos tanoncok vizsgája f. hó 24-én szintén elég kedvező eredménynyel folyt le. — A polgári iskola 6 osztályában a fi- és leány növendékek vizsgájáról, mely teljes egy hetet vett igénybe, csak dicsérőleg nyilatkozhatunk. A jeles tanerők iparkodása még a nem kötelezett tantárgyakban is elismerést érdemel. A helybeli róm. kath. elemi — úgynevezett nemzeti iskolában junius 20 és 21-én, a paulai sz. Vinczéről nevezett irgalmas nővérek leány iskolájában pedig 26 és 27-én tartattak meg, és pedig oly eredménynyel, mely a szülők s a köznevelés barátjait teljesen kielégithette. Mondanunk is fölösleges, hogy mindkét intézetben az annyira szükséges valláserkölcsi nevelésre fektettetett ugyan a fősuly; de szigorúan tanitották a nőoktatási törvényben előirt összes tantárgyakat is. A finiskola tanulói száma 153, a leányiskoláé pedig 278 volt, oly tekintélyes szám tehát, mely az előbbi évekhez s városunk többi tanintézeteihez mérten folytonos emelkedést jelez; annál nagyobb elismerés illeti a derék tanerőket. A nemzeti iskolában az I. és II. osztályt Bodrogi Nihály ur, a III. és IV. osztályt pedig Villm József igazgató tanitó ur vezérelte; hitoktató volt ft. Polák István káplán ur, énektanitó Szkladányi Károly orgonász. A nagyon tisztelendő irgalmas nővérek az idén is ugy, miként az előző két esztendőben fényes eredménynyel igazolták, mennyit köszönhet városunk és vidéke Simor János herczegprimás nagylelkü alapitványának. Tanerőkül működtek Bagossy Ambrózia főnöknő vezetése alatt az V. és IV. osztályban Lakatos Emilia, a II. osztályban Solbert Columba, az I-ső osztályban pedig és a kezdőknél Kubovics Berta nővér. Hitelemző volt itt is a fáradhatatlan segédlelkész ur. Polák István ur. A vizsgákon, mint az egyházi tankerületi felügyelő tót. Farkas Mihály esperes ur elnökölt, de jelenlétével emelte azok hatását a megyei tanfelügyelő Komjáthy Anzelm kir. tanácsos ur s a tanügy számos barátja.

Tüz B.-Gyarmaton a szécsényi utczában jun. hó 27-én este 10 órakor egy ház gyulladt ki, melylyel a helyb. tüzoltó egylet derék tagjai csakhamar elbántak s a tüzet a tovább terjedéstől megakadályozták és eloltották.

A zsélyi kitünő gyógyfürdő vendégei az állandóbb meleg idő beköszöntével kezdenek szaporodni; mult héten Garam Jenő törvényszéki biró ur költözött oda családjával; az ő neje, mint unokája a volt megyei hires főorvos Bérczy Józsefnek, kis gyermek kora óta ragaszkodik e csudahatásu helyhez, melyet vajha azok, kiket illet, a szenvedő emberiség iránti tekintetből, több figyelem és gondban részesitenének. A hiányokért mi első sorban a bérlőt okozzuk, meg levén győződve, hogy ha ő azokat a hiányokat bejelentené: az uraság segitene a szükségeseken. Megrovandó tehát, hogy hallgatása által mintegy kompromittálja azon főrangu családot, melynek nevéhez fűződik e fürdő.

B.-Gyarmat város képviselőtestülete junius 23-án közgyülést tartott, mely alkalommal a kaszárnya ügyben Reményfy József elnöklete alatt kiküldött bizottság javaslatait tárgyalta, a lőtér és a kaszárnyaépités költségeit illetőleg. A lőtérre nézve elhatároztatott, hogy az a városi háztelkek után járó mintegy 320 hold legelőből, a megfelelő 22 holdban kiadatni fog. A háztelkesek erre irással kötelezték magukat, mivel a tagositás befejezése előtt a kérdéses 22 hold telekkönyvi átirása nem eszközölhető. A szükséges költségek, melyek a kaszárnya béréből egyelőre nem fedezhetők, ujabb pótadó kivetése által fognak biztositatni, főleg azért is, hogy a felveendő kölcsön ezer forintos részletekben törleszthető legyen. A javaslat szerint ezen pótadó a házadó és házbéradó minden forintja után fizetendő 12 krban lett volna megalapitandó. A közgyülés a 12 krt 10 krra szállitotta le, s bár terhesnek találja ezen adót, de azt a közügy érdekében készséggel fogadja el. A városház átalakitása tárgyában beadott tervezet módositásokkal elfogadtatott s az eljáró küldöttségnek adatott ki, hogy az árlejtést tartsa meg. Az átalakitási költségek 650 frtra tehetők. Ezerint a városházán a jegyzői lakás beszüntettetik, s az átalakitás még ez évben keresztül vitetik. Ez alkalommal elhatároztatott az is, hogy a tüzoltó egyleti tömlőszerek száritása czéljából a városház udvarán a város költségére száritó árbocz fog emeltetni. A kisebb kérvényi ügyek elintézése után a gyülés, mely elég népes és zajos volt, 12 órakor feloszlott.

Köszönet nyilvánitás. A kis oroszi, nemesen áldozatkész, buzgó reform. egyházközség által, mely daczára, hogy csak 600 lélekből áll, tiszteségesen dijazza az „Ur szolgáit“: lelkipásztorát és iskolatanitóját, s három év előtt 1000 frton felül épitett temploma tetőzését ujból csinaltatván, jelenben iskolája födelét szándékozik épittetni; a 730 frt költségfedezéshez, mely kegyes jóltevők Matyók Benczc szolgabiró ur, mint a kis oroszi ref. egyház lelkes ügybuzgó főgondnoka, s az egyetemes ref. egyház egyik jelese adakozó ivén felhivására segélyadományukkal 71 frt erejéig járulni méltóztattak. A kegyes segélyzőknek becses adományukért az Isten adjon ezeranyayit. — Szabó Nándor ref. lelkész.

Szinészet. A szineszetről részletes jelentésünk a mult hétre, térhiány miatt elmaradt. Ezuttal csak annyit jegyzünk fel, hogy e hét, bár igen kiváló darabok jöttek felszinre, mint pl. „Hamlet“, a „Stomfai család“, Csiky Gergelytől, „A szép Helena“ stb, a közbeeső juniálisok miatt a szinészekre nézve igen válságos volt. Kivéve „a Stomfai család“ előadását, a szinkör tág helyisége üres volt. Pedig, őszintén mondhatjuk, hogy ezen jóravaló társulat meltán megérdemli a pártfogást. Értésére adjuk a t. közönségnek, hogy a társulat már csak néhány jeles müvel fog fellépni, s nemsokára eltávozik körünkből, persze, nem a legszebb emlékekkel; látogassuk tehát ezen utóleó előadásokat. A hét programmja a következő; Kedden „Furcsa háború“, Szerdán Furcsa háború, Csütörtökön Kövesy Gyula jutalmául adatik „Margit nászelőestéje“ kitünő bohózat, Szombaton „Furcsa háború“ világhirü operették.

Magyar vörös-kereszt sorsjegyek. Mint értesülünk, ezen sorsjegyek oly nagy kelendőségnek örvendenek, hogy a f. évi julius hó 1-én tartandó huzáshoz rendelkezésre bocsátottak nagy része már el is adatott, mi tekintve a rendkivül kedvező nyereménykiléptásokat és a fölötte jutányos árt (körülbelül 6 frt 75

kr darabja) igen természetes. Ajánljuk tehát tisztelt olvasóinknak ezen sorsjegyek gyors vételét, és egyszersmind utalunk az ezeket illető mai számunkban megjelent hirdetésre.

A világirodalom története képekkel és irodalmi szemelvényekkel. Budapest, Tettey-féle könyvkiadóhivatal. 13 füzet, ára 30 kr. E jeles munka mely a müvelt nemzetek irodalmát rövid szabatossággal, élénk színekben festi, s minden egyes irodalom költészetéből a remekeket jeles magyar forditásban közli, hü tükrét fogja képezni a világirodalom fejlődésének és mai állásának. Ma, midőn a müveltség oly fokra hágott, hogy ki-ki csak saját szakmájával foglalkozhat, ha abban a jelen színvonalán akar maradni, nem érünk rá, a müvelődés valamenyi ágában mélyen behatolni, kapcsolatban nem álló ismeretéknek csakis a legjavával ismerkedünk meg; az irodalomban azzal, mi az egészet jellemzi s neki jelentőséget ád. E feladatot oldja meg a jelen munka, mely eredetiben már 6 kiadást ért és 45,000 példányban kelt el, s melynek átültetése határozottan nyereség irodalmunkra. A kiállitás fényes, a képek jelesek.

A váltótörvény; váltó és kereskedelmi eljárás. A budapesti kir. itélőtábla elvi jelentőségü határozatai val ellátta Dr. Jancsó György. Budapest 1883. Tettey féle könyvkiadóhivatal. Ára 60 kr. Szerző az anyagi váltótörvényre vonatkozólag a törvény életbeléptetése óta hozott, és a felsőbb bíróságok által követett határozatokban foglalt elveket praecis világos fogalmazásban az egyes szakaszok után közli akképen, hogy a törvények minden szakasza a vonatkozó kir. táblai illetve curiai határozatokkal megvilágittatik. A gyakorlat embere ekkép a felmerülhető vitás kérdésekről azonnal látja fordult-e már elő ilyen kérdés s ha igen, mily álláspontot foglaltak el e részben a felsőbb bíróságok. Az elvi jelentőségü határozatokat a szerző, ki a budapesti kir. táblánál sok évig a váltótanácsban mint jegyző működött, a táblai váltótanács döntvénykönyvéből vette.

Piaczi árak B.-Gyarmaton.

1883. évi junius 25-én.

	Egy métermázsa:	
Tisztabuza	8 frt 50 kr.	— 8 frt 60 kr.
Rozs . .	6 frt 80 kr.	— 7 frt — kr.
Arpa . .	6 frt 80 kr.	— 7 frt — kr.
Zab . .	6 frt 40 kr.	— 6 frt 50 kr.
Kukoricza	7 frt 30 kr.	— 7 frt 40 kr.

Jegyzette: Szekacs János.

Felelős szerkesztő:
Horváth anDó.

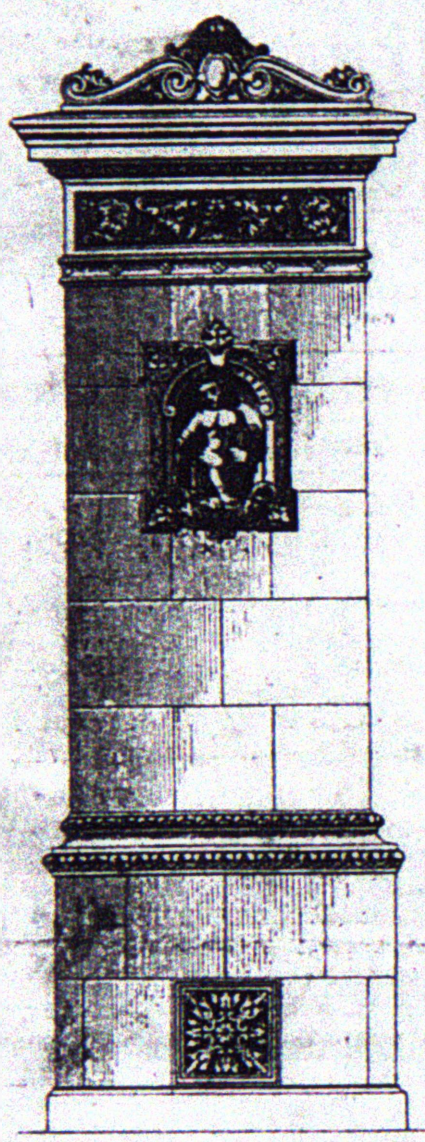

CSERÈP-KÁLYHA RAKTÁR.

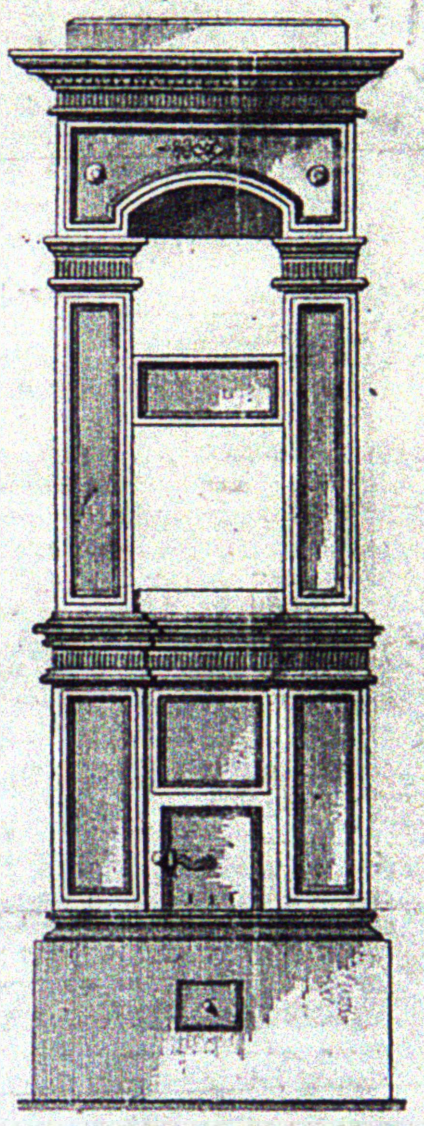

Miután IPOLYSÁGON megbizottunk FELDMANN KÁROLY fakereskedő házában május hó 1 én berendezett cserép-kályha raktárunk elégtelennek bizonyult arra, miszerint ily nagy vidéket cserépkályhákkal elláthasson, szükségesnek találtuk még egy cserépkályharaktár felállitását.

Tisztelettel értesitjük tehát a n. é. közönséget, hogy az ipolysági raktár mnghagyása mellett

B.-GYARMATON

megbizottunk **Karlik János** épitész,

épület raktára és vegyes épitési anyagok kereskedésében szintén rendeztünk be a közönség igényeinek minden tekintetben megfelelő

cserèp-kàlyha raktárt,

hol is junius 1-től szép, izlésteljes és korszerü

CSERÈP-KÁLYHÁKAT

legjutányosabb árak mellett kiszolgáltatunk.

Jó hirnevü üzletünket a n. é. közönség becses figyelmébe ajánljuk.

Kelt Esztergomban, 1883. évi junius 1-sö napján. 3—1

Özvegy Mezey Anna és veje Weis Mihàly.

699—883. szám. ÁRVFRÉSI HIRDETMÉNY.

A szécsényi kir járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a Magyar Földhitelintézet végrehajtatónak Básthy Barna végrehajtást szenvedő elleni 3191 frt 12 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a b. gyarmati kir. törvényszék illetve szécsényi kir. járásbiróság területén lévő Karancs-Keszi községében fekvő és ezen község 69. számú telekkönyvi ivében A † 1—12. sorszám alatt nemesi birtokczim alatt felvett ingatlanok és ezek összes tartozékaik az árverést 8000 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi augusztus hó 10 ik napján délelőtti 10 óra kor Karancs-Keszi házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százlóliját vagyis 800 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t cz 42. § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Ha azonban a Magyar Földhitelintézet szintén óhajtana árverezni, az esetben ezen intézet a bánatpénz letétele alól felmentetik.

Kelt Szécsényben a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1883. évi aprilis hó 21-én. 1—3

965—883. sz. ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A szécsényi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Harzen Emilia végrehajtatónak Iványka Béla végrehajtást szenvedő elleni 4311 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék illetve szécsényi kir. járásbiróság területén lévő Dolány községében fekvő és ezen község 2 sz. tkvi ivében A † 1 3 9 sorsz. alatt bevezetett curiális birtokra és ennek mindazon tartozékaira nevezetesen minden épitményre, lakházra, stb az árverést 23925 frt 85 krban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883 évi szeptember hó 10-ik napján d. e. 10 órakor Szécsényben a telekkönyvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százlóliját vagyis az annak megfelelő összeget készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 ik § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1 én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. járásbiróság mint tlkkvi osztályának 1883-ik évi május hó 25 én. 1—3

Eredeti „Hollingsworth“ és „Tiger“ szénagereblyék,

vető-gépek és „BAKER“ rosták,

legujabb szerkezetü szabadalmazott könnyü háromvasu ekék,

ugyszintén minden más legjobb szerkezetü gazdasági gépek

1—2

jótállás mellett a legolcsóbban kaphatók:

GRAEPEL BUDAPEST.

GRAEPEL HUGÓ

MARSCHALL SONS & COMP. LMTD. FŐÜGYNÖKÉNÉL

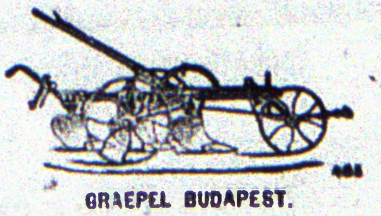

GRAEPEL BUDAPEST.

BUDAPESTEN, VI. kerület, gyár-utcza 58. sz., bárány-utcza (16. sz.) sarkán

Részletes képes árjegyzékek (Marschall Sons & Co.-féle gőzmozgonyok és cséplőgépekről is) kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

GUTJAHR és MÜLLER

BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár

a **Margithid közelében**, ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat mint:

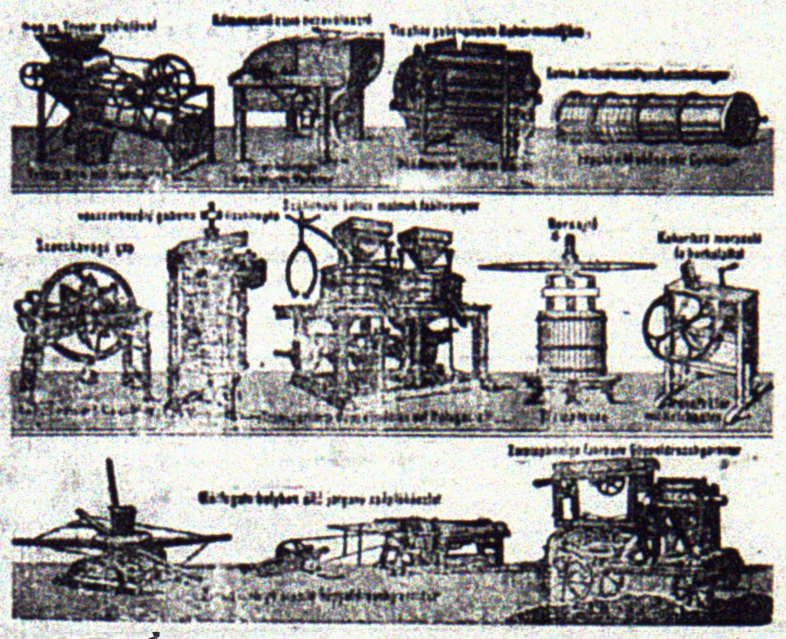

Trieurök gazdaság számára:

Járgány-Cséplőgépek
Pelelő rostók.
Mukoricza morzsoló
Szecskavágók.
Borsajtók.

Különlegességek malmok számára:

Duplamalmok.
Malom trieurhenger.
Gabona osztályozóhengerek.
Koptatógépek.
Dara válaszlógépek.
Tisztárok.
Detacherök

Malom alkatrészek:

Transmissiók.
Szijkerekek.

Rostalemezek:

Cséplőgéprostók
Lisztlhenger szitók.
Koptató-lemezek.
Ráspoly lemezek stb.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

25—2

Zongora eladás.

Egy jókarban lévő, csinos alakú és kellemes jó hangú zongora szabadkézből eladó.

Megtekinthető és átvehető bármikor Alsó-Terényben (u. p. Ipolyság,) a tulajdonosné PODHORSZKY GYÖRGYNÉ asszonyságnál.

2—2

Egy használt de jó karban lévő FÉLFEDELES HINTÓ a szűgyi paplakon olcsón eladó.

3—2

MAGYAR VÖRÖS-KERESZT-EGYLET SORSJEGYEK.

☞ Évenkint 3 sorsolás. ☜

Évenként 3 sorsolás. **Évenként 3 sorsolás.**

Legközelebbi húzás f. évi julius l-én.

Ezen huzásban **fönyeremény 50,000 forint.** Továbbá 1 nyeremény á 5000 frt, 4 nyeremény á 1000 frt, 10 nyeremény á 500 frt, 25 nyeremény á 100 frt, 30 nyeremény á 50 frt, 52 nyeremény á 25 frt.

A nyeremény sorsoláson kivül **törlesztési sorsolás** is történik; minden a törlesztési sorsolásban a legkisebb nyereménnyel húzott sorsjegy **tovább játszik a főnyereményre.**

☞ **Ezen sorsjegyek a napi árfolyam szerint** ☜

kaphatók a

Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletében

Budapest Dorottya-utcza 1. szám

valamint minden bank- és váltóháznál az országban.

5—5

ROBEY & COMP.

Budapesten, IX-ik kerület, Üllői ut 35-ik szám alatt.

Ajánlják országszerte legjobbnak ismert

tüzanyagot megtakarító szén-, fa- és szalmafütésre berendezett

gőzmozdonyaikat

felülmulhatatlan és bármely időjárás viszontagságainak legjobban ellentálló

vasgerendás cseplőgépeiket

szabadalmazott magán tető szerkezettel vagy a nélkül.

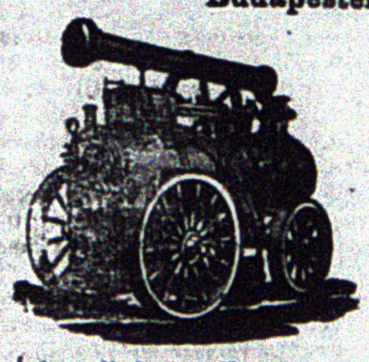

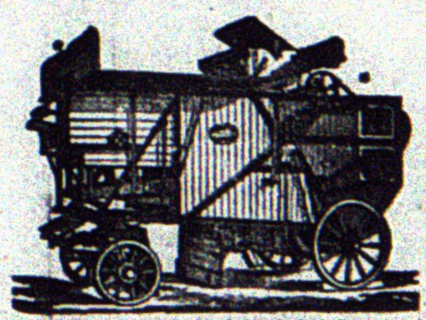

Árjegyzékek, ugy Magyarország elsőrendü uradalmai és gazdáitól származó s gőzcséplő készleteink rendkivüli nagy munkaképességéről és utólérhetetlen tartósságáról szóló bizonyitványokat tartalmazó legujabb kiadványunkat, kivánatra bérmentve küldjük. 7—10

RUSTON, PROCTOR és társa

Budapest, Nádor-utcza 39 és 41. szám,

ajánlják a legelső díjakkal kitüntetett

gőzmozdonyaikat

fa- és szénfütésre,

szabad. szalmafütő

gőzmozdonyaikat

gőzcséplőgépeiket

dobmentő

és

üszegtisztitó előkészülékkel

Hoffherr-féle egyszerű és tisztitó cséplőkészleteket járganyhajtásra.

Árjegyzékek bérmentve küldetnek. 7—10

HOFFHERR MIKLÓS

vezérügynöke a magyar kir. államvasutak géppyárának.

Budapest, üllői út 25. sz. Közlek.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak géppyárában készült, fülömulhatlan, gőzmozgony és vasuti gőzcséplőgépeket, továbbá 4—6 lóerejü kettős tisztitó szerkezettel ellátott hires Hornsby gőzcséplőgépeket.

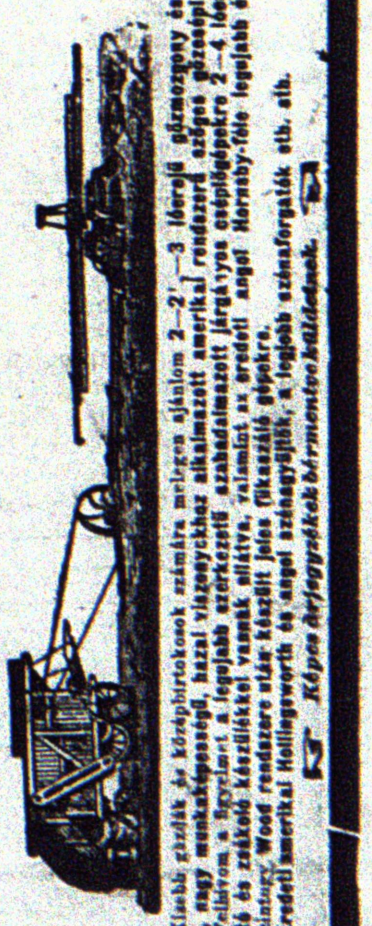

Kisebb gazdák és középbirtokosok számára melegen ajánlom 2—2½—3 lóerejü gőzmozgony és tűzmentes szállítható, nagy munkaképességü, hazai viszonyokhoz alkalmazott amerikai rendszerü szőgős gőzcséplőgépeket.

Felhivom a figyelmet a legujabb szerkezetü szabadalmazott járgányos cséplőgépekre 2—4 lóerőre, melyek tisztitó és zsákoló készülékkel vannak ellátva, valamint az eredeti angol Hornsby-féle locsolható és könnyü szénaforgatók etb. etb.

Páratlan reinitás Wood rendszere után készült jutos tűkszállító gépekre.

Eredeti amerikai Hollingsworth és angol szénagyüjtők, a legjobb szerkezettel ellátott hires

Képes árjegyzékek bérmentve küldetnek.

4—6

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Kék Lászlónál B.-Gyarmaton, 1883.